

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ANKET ANKARA KÜLTÜR TURİZM
ETKİNLİKLERİ TEKSTİL TEMİZLİK
ORGANİZASYON HİZMETLERİ
RESTORASYON VE İNŞAAT TİCARET
ANONİM ŞİRKETİ**

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	6
7.	DENETİM BULGULARI.....	7

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	2

KISALTMALAR

ABB	Ankara Büyükşehir Belediyesi
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı
KDV	Katma Değer Vergisi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KİK	Kamu İhale Kurumu
MSUGT	Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları
TTK	Türk Ticaret Kanunu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Şirketin Sürekliliğine Yönelik Risklerin Bulunması
2. Profesyonel Bir Spor Kulübü ile Şirkete Menfaat Sağlamayan Reklam Sözleşmesi Yapılması ve Sözleşme Şartlarının Yerine Getirilmemesi
3. Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi
4. Demirbaşların Yönetimine İlişkin Eksiklikler Bulunması
5. Hafriyat Sahaları İşletme Gelirlerinden Alınan Payın Eksik Hesaplanması
6. Şirketin Asıl Faaliyet Alanlarına İlişkin Olarak Kamu İhale Kanunu'ndan İstisna Tutulmasına Yönelik Talepte Bulunulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anket A.Ş, 29.06.1992 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesinin %96,051, PORTAŞ'ın %3,874, Belko Ltd. Şti.'nin %0,050 ve Halk Ekmek A.Ş.'nin %0,025 iştiraki ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuştur. Şirketin ortaklık yapısına bakıldığında Ankara Büyükşehir Belediyesi ile yoğun bir ilişki içerisinde olduğu görülmektedir.

Anket A.Ş.'nin faaliyet alanı, Şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup her türlü kültür, sanat, reklam ve tanıtım hizmetlerini yerine getirmek için gerekli çalışmaların yapılması, tesis kurulması ve işletilmesi ve hafriyat döküm sahalarının işletilmesi işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

Anket A.Ş. kamu hukukuna ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsil yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 4 tüzel kişi ortaklığını temsilen 8 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 17.03.2021 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Hukuk Birimi, Hafriyat Müdürlüğü, Sosyal İşler ve Organizasyon Müdürlüğü, Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü, Muhasebe Müdürlüğü, Ticaret ve Satın Alma Müdürlüğü ile İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2021 tarihi itibarıyla 814'tür. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Anket A.Ş'nin nominal sermaye tutarı 120.000.000,00 Türk lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir. Şirket, son sermaye artırım kararını 2013 yılında sermayesini yaklaşık 46 milyon TL'den 120 milyon TL'ye çıkartacak şekilde almıştır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Şirketin %96,051 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2021 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
Ankara Büyükşehir Belediyesi	115.261.791,39	96,051
PORTAŞ	4.648.208,61	3,874
Belko Ltd. Şti.	60.000,00	0,050
Halk Ekmek A.Ş.	30.000,00	0,025

Anket A.Ş'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
Anfa Güvenlik Ltd. Şti.	210.000,00	1
Başkent Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.	5.000.000,00	100

Şirketin amaçlarından biri, Büyükşehir Belediyesine 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) kapsamında personel temin etmektir. Bu nedenle Şirketin ana gelirlerinden en önemlisini Büyükşehir Belediyesi ile imzalanan personel temin sözleşmeleri neticesinde elde edilen gelirler oluşturmaktadır. Bunun yanında hafriyat sahalarının işletilmesi neticesinde elde edilen gelirler de Şirketin önemli bir gelir kalemidir.

Gelir tablosundan, dönem net zararının son üç yılda nominal olarak arttığı anlaşılmaktadır.

Bu durumun temel sebebinin, genel yönetim giderlerinde meydana gelen artışlar ile diğer olağan dışı giderler kaleminden kaynaklı olduğu değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı aktif toplamı 4.613.700,00 TL'yi veya net satışları toplamı 9.227.100,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında (TMS) öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket, 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı ResmiGazete'de yayımlanan (56) Sıra no.lu Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ ile Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS'de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kar veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu ve Kar-Zarar tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen

denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir.

Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır. Şirketlerde iç kontrol sistemi genel olarak; kontrol çevresi, işletmenin risk değerlendirme süreci, bilgi sistemleri, kontrol işlemleri ve kontrollerin gözetimini kapsamaktadır.

İç kontrol sisteminin tasarımı önemli yanlışlıkları önleme, ortaya çıkarma ve düzeltme kapasitesine sahip olmalıdır.

Şirkette iç kontrole ilişkin bir iç denetim birimi oluşturulmamıştır. Bunun yanında her yıl bir bağımsız denetim şirketi tarafından denetlenerek Şirkete ilişkin bağımsız denetim raporu oluşturulmaktadır.

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na tabi olmadığı için, bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Anket Ankara Kültür Turizm Etkinlikleri Tekstil Temizlik Organizasyon Hizmetleri Restorasyon ve İnşaat Ticaret Anonim Şirketinin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu

idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şirketin Sürekliliğine Yönelik Risklerin Bulunması

Anket A.Ş. mali tabloları üzerinde gerçekleştirilen denetim neticesinde, geçmiş yıllar zararları ve dönem net zararı nedeni ile Şirket sermaye ve kanuni yedek akçeler toplamının yaklaşık %40'ının karşılıksız hale geldiği ve Şirketin sürekliliğinin sağlanması noktasında ciddi riskler barındıran bu durum karşısında, denetim ve yönetimden sorumlu mercilerce herhangi bir önlem alınmadığı tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376'ncı maddesinde, anonim şirketlerde sermayenin kaybı ve borca batık olma durumu ile ilgili detaylı bilgilere yer verilmiştir. Madde metninde, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının ve üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kalması ile şirketin borca batık durumda olması hususları ayrı ayrı incelenmiş ve bu kapsamda yönetim kurulu ve genel kurul tarafından yerine getirilmesi gereken hususlar ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Söz konusu hususların yerine getirilmemesi durumunda, şirketin kendiliğinden sona ermesi ve iflasının istenmek zorunda kalınması gibi ağır yaptırımlar ve işlemler öngörülmüştür.

Bununla birlikte kanun koyucu tarafından sadece sermaye kaybının veya borca batık olma durumunun gerçekleşmesine özgü düzenlemeler yapılmamış, söz konusu durumların

ortaya çıkma risk ve ihtimalinin doğması üzerine de gerekli önlemlerin alınması amacıyla bazı çalışmaların yapılması zorunlu tutulmuştur. Bu bağlamda, Kanun'un "Riskin erken saptanması ve yönetimi" başlıklı 378'inci maddesinde, denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak bildirmesi üzerine, yönetim kurulunun, şirketin varlığını ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Bu açıdan bakıldığında, 2017 yılından bu yana her yıl sürekli olarak artan tutarlarda gerçekleşen zararlar ve nihayetinde 2021 yıl sonu itibari ile ortaya çıkan yaklaşık 20 milyon TL'lik zarar dikkate alınarak Anket A.Ş. denetim ve yönetim organları tarafından atılması gereken adımlar olduğu açıktır.

Ayrıca Şirket tarafından gerçekleştirilen işlerin nerede ise tamamı, Şirket hisselerinin %96'sına sahip olan Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından doğrudan verilen personel işleri ile hafriyat sahası işletmeciliği işi ve 4734 sayılı Kanun kapsamında yapılan ihaleler sonucunda kazanılan işlerden oluşmaktadır. Bu işlerden, doğrudan verilenler için Büyükşehir Belediyesiyle birlikte hesaplama yapılırken, 4734 sayılı Kanun kapsamında alınan işler için ise teklifte bulunulurken bu işlerin maliyetleri ve genel yönetim giderlerinden bu işlere düşecek paylar dikkate alınmalı ve buna göre makul ve sürdürülebilir tutarlar üzerinden sözleşmeler imzalanmalıdır.

Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir. Belli bir kâr oranı elde edilemeyecek, hatta zarar edilecek işlere girilmesi, bir de bu zararın üzerine diğer Şirket giderlerinin eklenmesi Şirketin mevcudiyetini devam ettirebilmesi açısından oldukça büyük bir risk oluşturmaktadır.

Şirket tarafından, envanterinde bulunan taşınmazların yeniden değerlemesinin yapılması sureti ile söz konusu risklerin azaltılması amacıyla çalışmalar yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Şirket denetim ve yönetim organları tarafından riskin erken saptanması ve yönetimi anlamında mevzuatta öngörülen çalışmaların yapılması, Şirketin sürekli zarar

etmesine sebebiyet veren durumların tespit edilmesi ve bunlardan vazgeçilerek Şirketin sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik politikaların uygulanması gerekmektedir.

BULGU 2: Profesyonel Bir Spor Kulübü ile Şirkete Menfaat Sağlamayan Reklam Sözleşmesi Yapılması ve Sözleşme Şartlarının Yerine Getirilmemesi

Şirket gider evrakları üzerinde yapılan incelemeler neticesinde; Anket A.Ş. ile Futbol Süper Lig kategorisinde mücadele eden profesyonel bir spor kulübü arasında biri 1 milyon TL, diğeri 6 milyon TL olmak üzere iki adet reklam sözleşmesi imzalandığı, bu kapsamda Şirket tarafından ilgili kulübe 2020-2021 sezonu için Katma Değer Vergisi (KDV) hariç 7 milyon TL ödemede bulunulduğu, Şirketin bu reklamlar sonucunda elde ettiği herhangi bir menfaatinin bulunmadığı ve ayrıca sözleşmelerde yer alan Şirket lehine hükümlerden bazılarının gereğinin Spor Kulübü tarafından yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Anket A.Ş. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesinde de belirtildiği üzere belediyenin görev ve hizmet alanlarında kurulmuş bir sermaye şirkettir. Bu kapsamda belediye ile yakın ilişki içerisinde faaliyetlerini sürdürmekte ve gelirinin neredeyse tamamını Ankara Büyükşehir Belediyesinden üstlendiği doğrudan hizmet alımları ile yine ABB tarafından kendisine devredilen hafriyat sahalarını işletme işinden kazanmaktadır.

Reklam, bir şirket ve bu şirkete ait faaliyetlerin geniş yığımlara tanıtılması, beğendirilmesi ve böylece Şirket tarafından sunulan mal ve hizmetlerin müşterilerce daha çok istenmesini, alınmasını, satılmasını sağlamak için söz, yazı ve benzeri araçlarla yapılan her türlü tanıtma çabasıdır.

Anket A.Ş. ve Spor Kulübü arasında yapılan reklam sözleşmesi sonucunda yukarıda yer verilen "Reklam" tanımındaki amaçların hiç birisi tam olarak elde edilememiş, Şirket bu suretle yeni müşterilere ulaşmamıştır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir. TTK'nın 16 ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin

özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde Şirket tarafından profesyonel bir spor kulübü ile 2020-2021 sezonu için toplam KDV hariç 7 milyon TL bedelli reklam sözleşmesi imzalandığı görülmüştür.

Yukarıda da detaylı olarak belirtildiği üzere, neredeyse tüm işi belediyeden doğrudan aldığı hizmet işini gerçekleştirmek olan Anket A.Ş.'nin reklam faaliyeti ile şirket menfaatine herhangi bir katkı sağlamadığı, dolayısıyla yapılan tüm işlemin haddi zatında gereksiz bir ödeme olduğu açıktır.

Bununla birlikte, imzalanan sözleşmelerde;

- Kulüp tarafından 1 adet loca ve VİP tribününden 10 adet kombine biletin Şirkete teslim edileceği hüküm altına alınmış olmasına rağmen bu doğrultuda herhangi bir işlemin tesis edilmediği,
- Kulübün tüm müsabakalarında Şirketin reklamının yayımlanması gerektiği ve buna ilişkin kanıtlayıcı materyallerin fotoğraflanarak dosya halinde Şirkete verileceği belirtilmesine rağmen söz konusu dosya kapsamında yalnızca iki fotoğrafın bulunduğu,
- Tarafların sözleşmenin imzalanmasını takip eden 15 gün içinde, Şirketin hak ve yükümlülüklerinin tespiti ve reklam alanlarının kullanımına dair nihai kararı almak amacıyla gerekli görüşmeleri gerçekleştirecekleri hüküm altına alınmış olmasına rağmen bu minvalde herhangi bir görüşmenin gerçekleştirilmediği

tespit edilmiş olup gereği yerine getirilmeyen bu sözleşme hükümlerine rağmen Şirket menfaatleri hilafına ödeme yapılarak basiretli tacir kavramına aykırı işlem tesis edilmiştir.

Ayrıca yapılan sözleşmelerden biri uyarınca ödenecek KDV hariç 6 milyon TL, üç eşit taksite bölünmüş, ilk iki taksit zamanında ödenmiş ancak üçüncü taksit henüz ödeme tarihi gelmeden yaklaşık 1 ay önce ilgili Spor Kulübüne gönderilmiştir. Söz konusu tutarın 1 ay kadar daha değerlendirilme imkânı varken ve sözleşmede erken ödeme konusunda herhangi zorlayıcı bir hüküm bulunmazken Şirket tarafından bu imkândan vazgeçilmesi hayatın olağan akışına, basiretli tacir kavramına ve Şirket menfaatlerine uygun düşmemektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan hükümler, tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olmasını gerektirmektedir. Basiretli iş adamı

kavramı iyi niyeti de içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmektedir.

Şirket tarafından, yukarıda ifade edilen hususların gereğinin ilerleyen dönemlerde yerine getirileceği bildirilmiştir.

Bu kapsamda Şirketin neredeyse hiçbir menfaatine hizmet etmeyen reklam ve sponsorluk sözleşmelerinden kaçınılması, yapılan tüm sözleşmelerde sözleşme hükümlerinin uygulama ve yorumlanmasında Şirket menfaatlerinin azami surette gözetilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Şirket Personelinin Herhangi Bir Sözleşme Olmaksızın Büyükşehir Belediyesinde Görevlendirilmesi

Şirket personel kayıtları üzerinde yapılan incelemelerde; genel müdür yardımcısı da dâhil olmak üzere toplam 34 personelin Şirket bünyesinde veya Şirketin iş aldığı projeler kapsamında çalışmadığı, söz konusu kişilerin herhangi bir gelir elde edilmeksizin Ankara Büyükşehir Belediyesinin çeşitli birimlerinde görevlendirildiği tespit edilmiştir.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir. Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddesinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemelerde, Şirkete 2021 yılı toplam maliyeti 4,5 milyon TL'nin üzerinde olan 34 kişinin ABB'nin çeşitli birimlerinde görevlendirildiği görülmüştür. Bu kişiler için doğrudan hizmet alımı ve sözleşme yapılmadığı gibi sosyal hakları dâhil tüm masraflarının Şirket hesaplarından karşılandığı, bu kişiler için belediyeden herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir. Hatta bu kişilerden bazılarının 2020 yılından beri söz konusu görevlendirmelerinin devam ettirildiği, geçici görevlendirmenin fiilen sürekli hale getirildiği görülmüştür.

Şirket tarafından, yukarıda ifade edilen personelin 2022 yılı itibari ile büyük çoğunluğunun ABB bünyesine aktarıldığı ve kalan personelin de aktarımı için gerekli adımların atılmaya başlandığı bildirilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin bu kurumlar arasında geçiş yapabilmesine veya geçici görevlendirilmesine ilişkin yasal mevzuat bulunmasına karşın; TTK'ya tabi, kurumlar vergisi mükellefi olan, bu kapsamda gelir ve giderini tam olarak beyan etme yükümlülüğü bulunan ve kâr amacı güden belediye şirketinin personeli belediye bünyesinde olsa dahi bedelsiz çalıştırabileceğine ilişkin herhangi yasal bir düzenleme bulunmamaktadır.

Şayet belediye söz konusu personeli kendi bünyesinde çalıştırmak istiyorsa 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek Madde 20 uyarınca doğrudan hizmet alma suretinde rahatlıkla bu işlemi gerçekleştirebilecektir. Aksi bir uygulama, mevzuatta açıkça izin verilmeyen bir işlemin gerçekleştirilmesi sureti ile Şirketin gelirlerinin olması gerekenden daha az olmasına ve gelir tablosunda dönem sonu kar ve zararın olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

BULGU 4: Demirbaşların Yönetimine İlişkin Eksiklikler Bulunması

Şirket demirbaşlarının kayıt, kontrol ve kullanıma verilme süreçlerine ilişkin sistematik eksikliklerin bulunduğu tespit edilmiştir.

Anket A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir. TTK'nın 16 ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Bunun yanı sıra Kanun'un 66'ncı maddesinde, tacirlerin, ticari işletmesinin açılışında ve her faaliyet döneminin sonunda taşınmazlarını, alacaklarını, borçlarını, nakit parasının tutarını ve diğer varlıklarını eksiksiz ve doğru bir şekilde gösteren ve varlıkları ile borçlarının değerlerini teker teker belirten bir envanter çıkarması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yine Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, şirketler, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde olduğu gibi demirbaşlarının kayıt ve kontrolünde de basiretli bir iş adamı gibi hareket etmek, demirbaşlarının eksiksiz ve doğru gösterildiği envanterler çıkarmak ve yönetici pozisyonundaki personelin özenli ve şirket menfaatlerini gözetir şekilde çalışması marifeti ile demirbaşların kontrolünü sağlamak zorundadır.

Şirket demirbaş kayıtları üzerinde yapılan inceleme neticesinde;

- Hizmet üretiminde kullanılmak üzere satın alınan ancak henüz ihtiyaç duyulmadığı için ambarda tutulan bilgisayar gibi demirbaşların 255-Demirbaşlar Hesabı ile ilişkilendirilmeksizin, doğrudan giderleştirilerek muhasebe kayıtlarına alındığı,
- Ambarda bulunan ve önceki dönemlerde gerçekleştirilmiş bazı ihalelerin yüklenicileri tarafından Şirkete bırakılmış bazı malzemelerin resmi herhangi bir kaydının bulunmadığı,
- Demirbaşların, personelin kullanımına verilmesi sırasında, şifahi olarak yetkilendirilmiş bir personel tarafından düzenlenen zimmet evrakının kullanıldığı ve bazı demirbaşların kullanıma verilmesinden ilgili personelin haberinin olmamasından kaynaklı olarak, söz konusu demirbaşların güncel bilgisinin tutulmadığı,
- Genel Müdürlük binası içerisindeki ortak alanlarda veya odalarda kullanılan bazı demirbaşların yine şifahi olarak görevlendirilmiş bir personel tarafından manuel olarak tutulan kayıtlarla takip edildiği ve bu kayıtlardaki bazı bilgilerin eksik veya hatalı olduğu tespit edilmiştir.

Şirket tarafından, yukarıda ifade edilen sakıncaların ortadan kaldırılması maksadı ile 2022 yılında bir stok programının alındığı ve demirbaşların barkodlanarak taşınır mal yönetimi anlamında daha sağlıklı bir yapıya kavuşulduğu bildirilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda bahsi geçen hatalı uygulamalarla karşılaşmamak, basiretli bir iş adamı gibi hareket edebilmek, envanter işlemlerini sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilmek ve yöneticilerin şirket menfaatlerini koruyabilmesine yardımcı olmak amacıyla demirbaşların kayıt, kontrol ve kullanıma verilme süreçleri ile ilgili olarak bir sistem oluşturulması gerekmektedir.

BULGU 5: Hafriyat Sahaları İşletme Gelirlerinden Alınan Payın Eksik Hesaplanması

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi kararı ile Anket A.Ş.'ye 10 yıl süre ile işletme hakkı devredilen hafriyat sahalarından elde edilen gelirlerden Şirkete aktarılması gereken payın, gerek söz konusu meclis kararı gerekse de konu ile ilgili olarak imza altına alınan protokol hükümleri uyarınca eksik hesaplandığı tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesinde, büyükşehir belediyesinin mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarının, büyükşehir belediyesi veya bağlı kuruluşlarının %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin %50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesinin devredilebileceği hüküm altına alınmıştır.

12.03.2018 tarih ve 334 sayılı Meclis Kararı ile Ankara ilinde yer alan hafriyat sahalarının işletme hakkının 10 yıl süre ile Anket A.Ş.'ye verilmesi, bu alanların işletilmesi için Anket A.Ş.'nin yaptığı giderlerin her ayın ilk haftasında Şirkete ödenmesi ve yine bu işten elde edilen gelirlerden Anket A.Ş.'nin yaptığı giderler düşüldükten sonra kalan tutarın %10'unun da Şirkete ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Bunun yanı sıra ilgili Meclis Kararı'nda, söz konusu sahaların işletme devrinin, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı ile Anket A.Ş. arasında imzalanacak bir protokol ile gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Bu bağlamda imzalanan protokolün "Ankara Büyükşehir Belediyesine ait yükümlülükler" başlıklı 5'inci maddesinde, hafriyat döküm sahalarının güvenliğinin ABB tarafından sağlanacağı açıkça ifade edilmiştir. Yine mezkûr protokolün "Mali yükümlülükler" başlıklı 6'ncı maddesinde, Anket A.Ş.'nin yaptığı giderlerin her ayın ilk haftasında Şirkete ödeneceği belirtildikten sonra hafriyat sahalarının işletilmesinden elde edilen gelirden Anket A.Ş.'nin yaptığı personel, araç, iş makinesi ekip ve ekipmanları, kantar, araç takip sistem donanımları, kamera ve yazılım kurulumları, bakım-onarım giderleri, işletme ile ilgili merkezlerin (kira, elektrik, doğalgaz, iletişim, jeneratör, enerji kaynakları ve sistemlerinin bakım ve onarımı vb.) giderleri düşüldükten sonra kalan tutarın %10'unun Anket A.Ş.'ye ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere Şirkete, hafriyat sahalarının işletilmesi işinden dolayı katlandığı giderler ve bu iş kapsamında elde edilen gelirlerden, söz konusu giderler düşüldükten sonra kalan tutarın da %10'u ödenecektir. Meclis Kararı'nda veya protokolde Anket A.Ş.'nin yaptığı giderler haricinde bir giderin, gelirlerden düşülmesine yönelik herhangi bir hüküm bulunmadığı gibi sahaların güvenliğinin ABB tarafından sağlanacağı da açıkça belirtilmiştir.

Tüm bu açıklamalara rağmen Anket A.Ş.'ye yapılan aylık ödemelerde, Büyükşehir Belediyesinin katlanmak yükümlülüğünde olduğu güvenlik giderlerinin de gelirlerden düşülerek hesaplama yapılması neticesinde, Şirket gelirlerinin 2021 yılında yaklaşık olarak 320.000,00 TL eksik tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Bununla birlikte Türk Ticaret Kanunu'nun "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde, yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu ifade edilmiştir.

Şirket tarafından, yukarıda ifade edilen husus ile ilgili olarak ABB'ye başvuruda bulunulduğu ve bu başvurunun sonucunun beklendiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak yapılan protokollerde yer alan hükümlerin gereğinin tam anlamı ile yerine getirilip getirilmediğinin sıkı bir şekilde kontrol edilmesi ve Şirketin menfaatleri de gözetilerek gerekli girişimlerde bulunulması önem arz etmektedir.

BULGU 6: Şirketin Asıl Faaliyet Alanlarına İlişkin Olarak Kamu İhale Kanunu'ndan İstisna Tutulmasına Yönelik Talepte Bulunulmaması

Şirketin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre istisna kapsamında kabul edilen mal ve hizmet kalemlerine ilişkin KİK'ten aldığı belgenin güncelliğini yitirdiği, en önemli faaliyet alanları olan hafriyat ve dağıtım işleri ile ilgili olarak herhangi bir istisna talebinde bulunulmadığı ve buna rağmen söz konusu ana faaliyetlerine ilişkin bazı alımların istisna kapsamında gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "İstisnalar" başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, %50 den fazla hissesi belediyelere ait olan şirketlerin, ticarî ve sınaî faaliyetleri çerçevesinde, doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacakları ve sözleşme bedeli 18.619.202,00 TL'yi aşmayan mal veya hizmet

alımlarının ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 sayılı Kanun'a tâbi olmadığı belirtilmiştir.

Yine mezkûr Kanun'un "İstisnalara ilişkin esas ve usuller" başlıklı Geçici 4'üncü maddesinde, yukarıda bahsi geçen istisna kapsamındaki mal ve hizmetlerin, belediye şirketinin talebi üzerine KİK tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Belediye şirketleri tarafından, KİK'e yapılacak istisna başvurularının taşınması gereken şartlar ve başvuru süreci ile ilgili diğer detay bilgiler Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine binaen Anket A.Ş. tarafından 2018 yılında KİK'e başvuru yapıldığı ve inşa etme, temizlik, peyzaj işleri ile fuar, sergi, panayır kurma işlerinin ana faaliyet konusu olarak belirlendiği görülmüştür. Oysa 2018 yılından sonra Şirketin faaliyetlerinde önemli değişiklikler olmuş, hafriyat ve dağıtım işleri Şirketin ana faaliyet konusu haline gelmiştir. Bu ise, bahsi geçen alanlarda bazı durumlarda istisna kapsamında alıma ihtiyaç duyulmasını zorunlu kılmaktadır.

Şirket tarafından, 2022 yılı itibari ile hafriyat ve dağıtım işleri için KİK'e istisna başvurusu yapıldığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak Şirketin gerek gelir anlamında gerekse de personel sayısı anlamında en büyük faaliyet alanı olan bu işleri için yapacağı alımlarını söz konusu istisna başvurusunun sonuçlarına göre gerçekleştirmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>